

Emmanuelparochie

Emmanuel 2.0:

Bouwen aan de toekomst van kerk en geloven in de Emmanuelparochie

Inleiding

Er is een noodzakelijke discussie over de toekomst in de Emmanuelparochie begonnen vanwege een drietal basiselementen die niet allemaal even sterk spelen in alle elf geloofsgemeenschappen. De ontwikkelingstrend (Kaski cijfers, kerkelijke telling per geloofsgemeenschap en de vitaliteitscan) geeft echter aan dat vroeg of laat alle geloofsgemeenschappen ermee te maken zullen krijgen. Deze drie factoren zijn:

- Het steeds minder beschikbaar zijn van pastorale krachten die een actieve rol kunnen spelen in het pastoraal team. We voorzien voor 2027 een omvang van het pastoraal team van 2.0 ft, dit in verband met de pensionering van een pastoraal werkster in 2027;
- Het afnemend aantal vrijwilligers in de elf geloofsgemeenschappen, de langdurige vacatures voor vrijwilligerstaken, langdurige vacatures voor locatieraden en pastoraatsgroepen. De meerdere 'petten' van vrijwilligers en daarbij de toenemende vergrijzing;
- Het teruglopen van de reguliere inkomsten van de parochie (Kaski) en haar geloofsgemeenschappen en het oplopen van de kosten van (groot) onderhoud aan de kerkgebouwen en parochiecentra.

Het is goed om in dit beleidskader te vermelden dat er in 2023 al enkele veranderingen hebben plaatsgevonden of in de 'kinderschoenen' staan die in dit beleidskader aandacht blijven vragen.

- De structuur van de eerste aanspraakbare pastor zal per 1 januari 2024 verdwijnen. Hierdoor zal het pastoraal team voor de gehele Emmanuelparochie beschikbaar zijn.
- De secretaresse van het pastoraal team zal vanaf 1 januari 2024 het aanspreekpunt zijn voor de geloofsgemeenschappen en haar werkgroepen. Zij zal de vragen die binnen komen delen met het pastoraal team.
- De pastoor van de parochie kan rechtstreeks gebeld worden voor de sacramenten van de Ziekenzalving en de Biecht. Voor de ziekenzegening kunnen beide pastoraal werksters gebeld worden.
- Vanaf heden maakt het pastorale team geen gebruik meer van een bereikbaarheidstelefoon.
- In de aankomende drie jaar verwachten we een verandering van bestaande structuren omdat er te weinig of geen vrijwilligers zijn in de geloofsgemeenschappen. Er is een mogelijkheid om in plaats van een pastoraatsgroep te gaan werken met een coördinator pastoraat. De 'oude vorm' pastoraatsgroep zal dan verdwijnen.

Ondanks deze 'krimp' -die de nodige aanpassingen en veranderingen nodig maken, wil het Pastoraal Team heel graag inzetten op een missionaire kerk. Dit moge blijken uit onderstaande keuzes die het Pastoraal Team maakt. Met deze keuzes ziet het pastoraal team nieuwe mogelijkheden om de Boodschap van het Evangelie uit te dragen in een snel veranderende maatschappij.

Kerntaken pastoraat

1. Liturgie

Zon- en feestdagen

In het Eucharistisch centrum zal er iedere zondag een Eucharistieviering zijn. Voor de overige geloofsgemeenschappen betekent dit dat zij per maand (gemiddeld) kunnen rekenen op één eucharistieviering én één andere viering verzorgd vanuit het pastoraal team. Daarnaast kunnen vanuit de geloofsgemeenschappen de andere zondagsvieringen (is ook zaterdagavond) zelf ingevuld worden door parochiële voorgangers.¹ Dit kunnen Communievieringen² (2028) Gebedsvieringen of ander-soortige vieringen zijn. Deze vieringen zullen meegenomen worden in het liturgisch najaar rooster van 2024 voor de elf geloofsgemeenschappen.

Ontmoetingsviering

Het pastoraal team streeft ernaar om maandelijks in iedere geloofsgemeenschap op een doordeweekse dag een ontmoetingsviering aan te bieden, waar een lid van het pastoraal team in voor zal gaan. (Eucharistie, Woord- en Communieviering³ of Gebedsviering). Deze vieringen willen we met name aan de 'oudere' parochiaan aanbieden, waarbij onder anderen de KBO leden zouden kunnen aansluiten. Deze ontmoetingsviering zal bestaan uit ontmoeting, gebed en een lunch. De geloofsgemeenschap kan de keuze maken of deze viering in de geloofsgemeenschap gehouden wordt of in één zorgcentra van de geloofsgemeenschap. In 2025 zullen de ontmoetingsvieringen meegenomen worden in het liturgisch rooster van de elf geloofsgemeenschappen. Wanneer geloofsgemeenschappen op een eerder moment deze viering willen inpassen, is dit mogelijk in overleg met het pastoraal team.

Uitvaarten

Het pastoraal team is beschikbaar voor uitvaartvieringen. Daarbij zal ze ondersteund worden door het team van parochiële voorgangers met een bijzondere toerusting voor uitvaartvieringen⁴. Het is binnen onze Emmanuelparochie niet mogelijk om een ZZP-er in te zetten om voor te gaan in uitvaartvieringen. Er wordt de voorkeur aan gegeven om eerst de toegeruste uitvaartvrijwilligers voor te laten gaan in uitvaartvieringen. De uitvaartvieringen zijn bij voorkeur gebedsvieringen. Het pastoraal team is beschikbaar voor de uitvaarten zoals beschreven, uitzonderingen zijn dat er een 'heerom', diaken of pastoraal werker in de familie aanwezig is van de overledene. Er wordt hierover eerst contact opgenomen met het pastoraal team door de desbetreffende geloofsgemeenschap waar de uitvaart plaatsvindt. Binnen de termijn van dit beleidskader zal het uitvaartbeleid concretere vormen krijgen. We streven er naar om één- of tweemaal per jaar een bijeenkomst te organiseren voor alle parochiële voorgangers met een bijzondere toerusting voor uitvaartvieringen voor verdieping en toerusting.

---

¹ Parochiële voorgangers zijn toegeruste vrijwilligers die met instemming van het pastoraal team zelfstandig (of samen met collega's) in parochiële vieringen voorgaan.

² Communievieringen zullen na 2028 niet meer mogelijk zijn door het beschreven beleidsplan uit het Bisdom Utrecht.

³ Communievieringen zullen na 2028 niet meer mogelijk zijn door het beschreven beleidsplan uit het Bisdom Utrecht.

⁴ Parochiële voorgangers voor de uitvaarten zijn toegeruste vrijwilligers die met instemming van het pastoraal team zelfstandig (of samen met collega) in parochiële uitvaartvieringen voorgaan.

Gezinszondagen

In de Emmanuelparochie wordt vaak de vraag gesteld hoe kinderen en jongeren opnieuw 'warm' gemaakt kunnen worden in onze geloofsgemeenschappen en parochie. De RK basisscholen zien we met betrekking tot de identiteit veranderen. Zeker met de scholen is de binding met de kerk niet meer vanzelfsprekend of helemaal weggefallen. Voor de keuze van Doop, Eerste Heilige Communie en H. Vormsel ziet het pastoraal team een sterke afname. (Kaskicijfers) Bij de 'ouderavonden' van beide sacramenten bemerken de werkgroep leden en het pastoraal team dat ouders weinig of niets meer weten over het katholieke geloof. Het pastoraal team zal inzetten op positieve verandering.

In het najaar van 2024 wordt er, steeds op de eerste zondag van de maand, een begin gemaakt met het organiseren van parochiële gezinszondagen. Deze zullen plaatsvinden in het eucharistisch centrum. Op deze gezinszondagen zal het pastoraal team (drie pastores) samen met vrijwilligers op een inspirerende wijze inhoud geven aan de drie sacramenten en geloofsopvoeding van kinderen, tieners, jongeren en hun ouders in de Emmanuelparochie. In het najaar 2024 zullen de gezinsvieringen meegenomen worden in het liturgisch rooster van de elf geloofsgemeenschappen. De verantwoordelijkheid voor de gezinszondagen ligt bij het pastoraal team.

Paastriduüm

Het Paastriduüm is de periode die begint met de avondmis van Witte Donderdag en loopt tot en met de vespers van Paaszondag, waarin lijden, dood en verrijzenis van Christus worden herdacht. Bij de avondmis van Witte Donderdag begint het zogenoemde Paastriduüm, oftewel het Driedaagse Paasfeest, waarin lijden, dood en verrijzenis van Christus worden herdacht. Het hoogtepunt van het Driedaagse Paasfeest wordt gevormd door de Paaswake. Om dit Paastriduüm met alle gelovigen uit de Emmanuelparochie te vieren, verzorgt het pastoraal team in 2024 twee Paastriduüms, waarvan één in het eucharistisch centrum. Vanaf 2025 zal er één Paastriduüm plaats gaan vinden, telkens in het eucharistisch centrum. In deze 'Goede Week' is er een mogelijkheid om de kruisweg op Goede Vrijdag in de eigen geloofsgemeenschappen te bidden.

De kruiswegen zullen meegenomen worden in het liturgisch rooster van de elf geloofsgemeenschap, met daarbij het Paastriduüm zoals aangegeven.

Doordeweekse vieringen

Daar waar een pastor voorgaat in een doordeweekse viering, en deze door onverwachte omstandigheden niet voor kan gaan, zullen de parochiële voorgangers uit de desbetreffende geloofsgemeenschap gevraagd worden om voor te gaan. Wanneer er vanuit de betreffende geloofsgemeenschap ook geen mogelijkheden zijn, zal de viering geen doorgang vinden.

Zondagsvieringen met parochiële voorgangers

Daar waar parochiële voorgangers voorgaan, voornamelijk in de weekendvieringen zou het pastoraal team graag zien dat er een samenwerking ontstaat met de overige geloofsgemeenschappen in de Emmanuelparochie. De parochiële voorgangers zouden in het weekend waarin de werkgroep voorgaat ook in een andere geloofsgemeenschap voor kunnen gaan. Deze samenwerking in het weekend, zal worden meegenomen bij het inroosteren van het liturgisch rooster.

Koren/Liturgische muziek

Het pastoraal team ervaart een broosheid bij vele koren in de parochie. Hierdoor staat de liturgische muziek voor de ondersteuning van de weekend- en uitvaartliturgie onder druk. Daarom zal het pastoraal team zich oriënteren en beleid maken hoe om te gaan met de broosheid.

Eucharistisch centrum

In de aankomende drie jaar wil het pastoraal team het eucharistisch centrum meer inhoud en vorm geven. Pastoraatsgroepen van alle geloofsgemeenschappen zullen hierbij betrokken worden door het pastoraal team.

Oecumene

De oecumene is een belangrijke pijler. Er zal één pastor van het team oecumene behartigen. Er zijn geen mogelijkheden bij het eventueel uitvallen van dit teamlid om oecumenische vieringen of andere oecumenische activiteiten te laten behartigen door een ander teamlid. De parochiële voorgangers uit de betreffende oecumenische werkgroep worden dan uitgenodigd om voor te gaan.

2. Eigen aanbod in de geloofsgemeenschappen

Geloofsgemeenschappen kunnen zowel op de zondag als doordeweeks natuurlijk ook een eigen aanbod liturgische vieringen/momenten aanbieden. Hierin valt nog veel te ontwikkelen. De verschillende vormen van vieren hebben niet altijd dezelfde kaders. Algemeen geldt dat het vieren zijn in het kader van de R.K.- kerk. Uitgangspunten zijn daarbij altijd de Schrift en het gebed. Daarnaast is het goed om naar de vormgeving (symboliek) te kijken. Ook in deze vieringen zullen parochiële voorgangers voorgaan, dit met instemming van het pastoraal team. Deze verschillende vormen van vieringen worden meegenomen bij het opstellen van het liturgisch rooster.

Woord- en Communievieringen

Woord- en Communievieringen zijn een goed alternatief als er geen Eucharistie mogelijk is. De Woord- en Communievieringen zijn een afgeleide van de Eucharistie. Dit betekent dat een Woord- en Communieviering 1. Enerzijds nadrukkelijk verwijst naar de Eucharistie en overeenkomsten heeft en 2. Anderzijds duidelijk anders is dan de Mis.

1. Lezingen van de zondag, verwijzen naar de Eucharistie, bidden van het Onze Vader, dankgebed na de Communie.
2. Geen vaste gezangen uit de Mis (in ieder geval geen Sanctus/Heilig en Agnus Dei/Lam Gods. Een aandachtspunt is het beleid dat in zal gaan in 2028⁵

Gebedsvieringen

Gebedsvieringen bieden meer mogelijkheden dan Woord- en Communievieringen tot eigen invullingen. Er kan rond een thema of symbool worden ingezet. Er is altijd minstens één lezing uit de bijbel. Bij de symboliek mag er geen verwarring zijn met de Eucharistie zoals het delen van brood, wijn of druivensap. Naast eigentijdse invullingen zijn er ook tal van liturgische momenten met een oude traditie in de kerk. Te denken valt aan het kerkelijke Getijdengebed (zoals Lauden en Vespers), het Rozenkransgebed, de Kruisweg, vieringen met aanbidding van het Allerheiligste. In de sterke tijden (Advent, Kersttijd, Veertigdagentijd, Paastijd) wordt er ook in gebedsvieringen – in welke vorm dan ook- altijd naar deze tijd van het jaar verwezen.

---

⁵ Communievieringen zullen na 2028 niet meer mogelijk zijn door het beschreven beleidsplan uit het Bisdom Utrecht.

Korte kindervieringen

Kinderen vinden onze traditionele liturgie vaak te lang en te saai. Er zijn echter ook kortere gebedsmomenten denkbaar waarbij kinderen en hun ouders/grootouders betrokken kunnen worden. Te denken valt aan gebedsmomenten rond de Adventskrans, de Kerststal, Palmpasenstok, de Paaskaars, begin schooljaar, einde schooljaar, enz...

In het bijzonder denkt het pastoraal team hierbij ook aan de schoolvieringen.

Het pastoraal team zal het komende seizoen een aanbod doen in overleg met de parochiële voorgangers om bovenstaande vieringen te stimuleren en daarbij verder ingaan op de genoemde mogelijkheden.

3. Sacramentencatechese

Doopsel

De prognose van het aantal dopen in 2027 in de Emmanuelparochie is vijf tot tien dopelingen. Er zullen gezamenlijke doopvieringen worden aangeboden waarbij twee kinderen per viering gedoopt kunnen worden. Het voorbereidingstraject dat aangeboden wordt is opgenomen in de gezinszondagen van de parochie. De doopheer is de pastoor of diaken van de parochie, uitzonderingen zijn dat er een 'heerom' of pastor in de familie aanwezig is van de dopeling. Ook in dat geval zal de doop tijdens de gezinszondagen plaatsvinden.

De aanmelding van de doopaanvraag zal gedaan worden bij het secretariaat van het pastoraal team. Het secretariaat zal in overleg met de ouders het vervolgtraject bespreken.

Eerste Heilige Communie en Heilig Vormsel

De voorbereidingen op de Eerste Heilige Communie en het Heilig Vormsel zijn de afgelopen jaren op een uitgebreide en zorgvuldige manier gebeurd binnen de geloofsgemeenschappen. Bijna iedere geloofsgemeenschap had haar eigen traject evenals de planning in welk jaar het Eerste Heilige Communie en het Heilig Vormseltraject aangeboden werd. Voor de komende jaren zal dit ingrijpend veranderen door enerzijds sterk verminderde vraag naar de sacramenten (zo is het aantal Communicanten tussen 2011 en 2022 van 181 naar 57 gedaald en Vormelingen tussen 2012 en 2022 van 243 naar 24 gedaald) en anderzijds de verminderde omvang van het pastoraal team. Vanaf het najaar 2024 zal er parochiebreed zowel voor Eerste Heilige Communie als het Heilig Vormsel één voorbereidingstraject worden aangeboden. Dit alles zal plaatsvinden tijdens de gezinszondagen. Er wordt naar gestreefd om de Eerste Heilige Communie en het Heilig Vormsel nadrukkelijk elk jaar voor kinderen van respectievelijk groep 4 en groep 8 aan te bieden. De ouders worden meegenomen in de geloofsoverdracht.

De aanmelding voor de Eerste Heilige Communie en het Heilig Vormsel zal gedaan worden bij het secretariaat van het pastoraal team. Het secretariaat zal in overleg met de ouders het vervolgtraject bespreken.

Huwelijk

Waarschijnlijk gaat het over een klein aantal huwelijken (zo zijn er in 2011 elf echtparen in het huwelijk verbonden, in 2022 was dit er één). Individuele voorbereiding door de kerkelijk getuige (priester of diaken) volstaat. Ook hier geldt dat de pastoor of diaken van de parochie voorgaat in de huwelijksviering, uitzonderingen zijn dat er een 'heerom' of diaken in de familie van het bruidspaar aanwezig is.

De aanmelding van de huwelijksaanvraag zal gedaan worden bij het secretariaat van het pastoraal team. Het secretariaat zal in overleg met de bruidsparen het vervolgtraject bespreken.

4. Pastorale nabijheid en diaconie

Pastorale nabijheid is een taak van de geloofsgemeenschappen. Zij organiseren ziekenbezoek, ontmoetingsbijeenkomsten, koffie drinken na de vieringen, enz. Het pastoraal team ondersteunt 1 à 2 keer per jaar een inhoudelijk aanbod voor alle bezoekersgroepen parochie breed en desgewenst voor een tijdelijke toerusting/training op locatie.

Zielzorg door pastoraal team

Het pastoraal team zal gezien haar omvang maar beperkt mensen kunnen bezoeken. Waar het gebeurt, is het op vraag van de individuen of 'doorverwijzing' vanuit bezoekgroepen.

De diaken zal bezoeken gaan verzorgen in verpleeghuizen, verzorgingshuizen, ziekenhuis en hospice. Alle aanvragen vanuit de bezoekersgroepen worden gedaan via het secretariaat van het pastoraal team.

Geestelijke en materiële noden

Voor vragen rond pastorale nood is het pastoraal team verantwoordelijk; voor vragen rond de materiële noden is er de Parochiële Caritas Instelling. (PCI Emmanuel)

Koffie drinken na de viering

Als pastores willen wij blijven stimuleren om na iedere viering koffie en thee te drinken met alle parochianen. Het liturgische rooster wordt hierop afgestemd. Op deze wijze kan het pastoraal team parochianen nabij zijn en ontmoeten.

Bedevaarten

Het pastoraal team wil de aankomende jaren inzetten op de begeleiding van bedevaarten in binnen- en buitenland. Bedevaarten zijn bij uitstek een instrument om tot verdieping en pastoraat te komen. Het kan gaan om een dagtrip, maar ook om langere bedevaarten.

5. Aanbod pastoraal team

Verdieping en bezinning

Het pastoraal team komt jaarlijks met een (bescheiden) aanbod van verdieping- en bezinningsbijeenkomsten voor vrijwilligers en parochianen. Dit aanbod wordt gegeven door teamleden en anderen die door het pastoraal team worden gevraagd. Verder zal het pastoraal team het bezoeken van verdiepings- en bezinningsbijeenkomsten van nabijgelegen parochies stimuleren.

Kerststallen en Vooroordelenspel

Het pastorale team wil graag inzetten op kinderen, tieners en jongeren. In de Vastenperiode is er de mogelijkheid om pastores te vragen om met de schoolkinderen het Vooroordelenspel te spelen met de groepen 7 en 8 van de RK-school. In de Kerstperiode is er de mogelijkheid om pastores te vragen om met de schoolkinderen van groep 3 tot en met 8 de kerststal in de kerk te bekijken met daarbij uitleg over het Kerstverhaal.